

C. B. Nyholm: Jeg, mine Herrer, kan lige saa lidt som den ærede sidste Taler (Overmoes) slutte mig til det Forslag, der er fremkommet til en motiveret Dagsorden, en Dagsorden, der, som jeg frygter, ogsaa skal ramme den næste Sag paa Dagsordenen. Jeg skal ikke paa nogen Maade trætte Dem her ved at komme ind paa almindelige patriotiske Betragtninger; skjøndt Fristelsen dertil kunde være stor; jeg skal derimod tage mit Udgangsstade i selve Partistandpunktet, i selve Flertallets Partistandpunkt, og fra dette af rette det Spørgsmaal til det ærede Flertal af Venstre, om det tror, at det vil støtte Oppositionens Side lige over for Regjeringen, naar det paa den Maade afviser en Sag, der nu en Gang af mange Tusinder udenfor denne Sal, af mange Tusinder, siger jeg, og det af Mænd, der baade høre til Høire og Venstre, men i Særdeleshed af Mænd, der endnu ikke have taget deres Parti, men af hvilke i Fremtiden Høire og Venstre skal rekrutteres — jeg spørger, om De tro, at det vil kunne styrke Deres Stilling, at Sagen afgøres paa den Maade, naar saa mange Tusinder betragte den som en Livssag, som en Bælfærdssag for Danmark og som en Sag, der ikke bør dele Raar med de almindelige Love. Jeg for mit Vedkommende tror, at Svaret ikke kan være tvivlsomt. Jeg tror, at det lige overfor den store Befolkning vil fremkalde, maasse med Urette, den Forestilling, at det er rigtigt, naar der siges, at det, Oppositionen kan blive enig om, er blot det Negative, at hjerne Ministeriet, men at den mangler Evne til positive Handlinger, og at det vil bestyrke den Bestyldning, der, jeg gjentager det, efter min Formening med Urette, er udslynget mod Flertallet, nemlig at der bagved Ministeriets Fjernelse kun ligger et stort Vacuum, kun ligger et stort Hav uden Landkjending. Men, mine Herrer, efter min Formening er det bedste og smukkeste Svar, de kunne give lige over for disse Tvivl, det Svar, der vilde bringe enhver saadan Mening til at forstumme, det, at behandle Lovene paa samme Maade, som almindelige Love under almindelige Forhold bør forhandles, at sende den i Udvalg og vel at mærke i et Udvalg, der fremmer Sagen og forelægger sin Betænkning og derefter bringer Sagen til Afstemning i Thinget. Men skulde det under de for Haanden værende sørgelige Omstændigheder være en Umulighed at komme hertil, og jeg frygter jo for det, saa er der en anden Vej, man kunde gaa, saa kunde man i alt Fald, i Stedet for at afvise Sagen paa denne korte og rent negative Maade, gennem en anden Dagsorden,

gjennem en ny Dagsorden udtale, ikke naturligvis i det Enkelte, ikke i Detailen, men i det Store og Væsentlige, hvor vidt man vilde gaa i sine Offre for Forvarsagen, og i hvilken Retning man tænker sig, at der skal styres i denne Sag. Det maa gøres, og kun naar det gøres — det er aldrig stet før — kan der lige over for de mange og ofte gjentagne Tilbud fra den anden Side, som ikke ere blevne paaagtede, komme Alvor og Sandhed ind i denne Sag. Jeg tror, at det er det mindste Krav, der overhovedet kan opstilles; jeg tror, det er det allermindeste Opgjør, der paa nogen Maade af Flertallet kan bydes Befolkningen baade her og udenfor denne Sal, og jeg ser ikke, at der er nogen bedre, netop fra Oppositionens Standpunkt bedre Maade at ende denne Sag paa. Jeg erkjender tilvisse, og det behøver jeg vel ikke at gjøre gjældende ligeoverfor ærede Medlemmer i denne Sal, at det er en ubillig Fordring, naar man fra Høires Side har forlangt af Oppositionen, at den skulde møde med et fuldstændigt Program om alle de forskjellige eller dog de vigtigste af de Spørgsmaal, der overhovedet kunde komme frem. Det vilde under sædvanlige, normale parlamentariske Forhold være en Fordring, der kunde stilles til Oppositionen, thi har Oppositionen Ret til at komme til Høret, har den ogsaa det deraf følgende Ansvar, men jeg skal erkjende, at under de nuværende Forhold har Oppositionen ikke denne Ret, og som Følge deraf heller ikke Ansvaret, og der kan derfor heller ikke stilles dette Krav, naar Taleren er om almindelige Love. Men, mine Herrer, jeg tror, at denne Lov staar noget anderledes end almindelige Love. For det Første maa det jo ikke glemmes, at den angaar en Sag, der atter og atter har været bragt frem i den sidste Snæs Aar, kan man gjerne sige, i den Grad, at ingen enkelt Mand næsten kan undgaa at have dannet sig en Mening, og navnlig ethvert Parti, der gjør Paastand paa at være et sandt Parti, maa have gjort sig en Forestilling om, hvorledes det skal tænke sig denne Sag ordnet. Dernæst er det en Sag, hvis hensigtsmæssige og gode Ordning maa ligge alle Partier, hvad Navn de end føre, i Grunden lige meget paa Hjerte, og endelig er det en Sag, hvis endelige Afgjørelse ikke engang beror paa os selv, det er en af de Sager, hvor en rovbegjærlig Nabo kan gjøre Afgjørelsen brændende paa et Tidspunkt, hvor vi ikke ere i Stand til at foretage den, og netop denne Betragtning maa føre til, at vi, medens vi endnu kunne svare paa de Spørgsmaal, der rettes til os fra Regjeringen, skulde gjøre en Undtagelse med denne Lov,